

'Ik wil gewoon de beste zijn'

Het werd te gek. Veel te veel. Daarom zette Jan Smit het mes in de zee van concerten die hij gaf. Hooguit twee keer per week treedt hij nog op. Maar in oktober heeft hij zo maar weer eens een vijfdaagse werkweek. Dan staat hij vijf dagen achter elkaar in Ahoy. Aanleiding om te praten over vaderschap, angst, ondernemen en de beste willen zijn. „Pas toen ik voor het eerst had gezond, begreep ik waar het allemaal om gaat.”

Thuis in de kamer hangt een gouden plaat aan de muur te glimmen. Eentje. Voor zijn laatste album 'Vrienden'. „Alleen de laatste hang ik op. Als er een nieuwe is, gaat de vorige naar boven.”

Het stapeltje gouden en platina albums op zijn Volendamse zolder staat symbool voor vijftien jaar in de showbusiness. Vijftien jaar waarin hij allrounder werd in de schijnwerpers: niet meer alleen zanger en liedjesmaker, maar ook presentator, acteur en (sinds kort) platenbaas. De belangrijkste les uit die periode? „Ik heb afgeleerd om bang te zijn voor mensen die iets van me vinden.”

Was je daar zo bang voor dan?
„Toen ik vijftien, zestien jaar was wel ja. In Duitsland kreeg ik overal applaus, maar hier keken ze me bijna met de nek aan. Ik vroeg me steeds af waarom ik in Nederland niet scoorde. Achteraf weet ik wel hoe het zat: ik had gewoon niet de juiste leeftijd en niet de juiste liedjes. De tijd dat ik als jochie met liedjes over mijn oma en mijn hond aan kon komen was voorbij. Ik was geen kind meer. Maar ik hoorde ook niet bij de volwassenen van de stoere boys. Ik had nog weinig te melden. Ik had geen dierbare verloren, ik was nog nooit verliefd geweest en had nog nooit gezond. Dan hoor je nergens bij. Toen ik achttien was, veranderde dat. Ik ging naar de kroeg, ik raakte mijn pukkels kwijt en knapte een beetje op. Zo kon ik met een gerust hart op tv en werd het ook geloofwaardig om liedjes over de liefde te zingen. Want pas toen ik voor het eerst had gezond, begreep ik hoe het in elkaar zat, allemaal.

Daar kwam bij dat mijn stem beter werd. Het wisselvallige van de baard in de keel raakte eraf. Door die com-

Jan Smit en de balans tussen podium en thuis

binatie van imago en geloofwaardigheid, gebeurde het opeens.”

Wat doe je nu anders dan in je beginperiode?

„Ik ben veel selectiever met het aannemen van werk. Voorheen zong ik zes dagen in de week. Nu treed ik nog hooguit honderd keer per jaar op. Dat is beter voor mijn stem en het geeft me de tijd om naast het zingen ook te presenteren en te acteren. Nee zeggen tegen klussen helpt me ook mijn eigen koers te varen. Als ik terugkijk, heb ik me in het verleden soms te veel laten meeziigen door hypotheses. Ik ben in tv-programma's gestapt waar ik achteraf vraagtekens bij zet. 'Ranking the Stars' bijvoorbeeld. Dat was de makers alleen maar te doen om me uitspraken te ontlokken en die breed uit in de pers te gooien. Niet meer doen, dus.”

„Ze vragen me ook steeds voor programma's als 'Wie is de Mol' en 'Bo-bo's in the bush'. Best leuk, maar niets voor mij, want ik weet dat ze vooral proberen om me in zo'n omgeving gekke dingen te laten zeggen. Trouwens: mijn tijd is veel te kostbaar om die dingen te doen. Ik wil me met mijn eigen projecten bezig houden. En met mijn gezin. Nee, in een andere volgorde.”

Je ziet altijd dat je je privé-leven buiten beeld wilde houden. Toch spelen je vrouw en je kinderen een grote rol in je liedjes op je laatste album.

Lachend: „Ik ben gewoon te trots op ze om dat voor me te houden. Waar het hart vol van is, daar loopt de cd van over! Anderen laten bij feestjes foto's van hun kinderen zien, ik zing liedjes over ze. Ik kan gewoon niet anders. De teksten die ik schrijf, gaan nu eenmaal over wat ik voel en mee-maak. Dat geeft deze laatste cd ook meer diepgang dan de voorgangers. Ik ben rijper en volwassener geworden en dat vertaalt zich in de thema's waarover ik zing.”

Een nummer draagt je op aan Fem, het vierjarige dochtertje uit het eerste huwelijk van je vrouw. Waarom is dit liedje speciaal voor haar?

„Om te onderstrepen dat we thuis met zijn viertjes zijn. De buitenwereld weet dat Lisa en ik onze dochter

Emma hebben, maar dat Fem ook een groot deel van de week bij ons woont, zien veel mensen over het hoofd. Met dit liedje laat ik horen hoe belangrijk zij voor mij is.”

Wat maakt een liedje tot een typisch Jan Smit-nummer?

„In de tekst zoek ik een kwinkslag en speel ik graag met woorden en gevoel. Soms krijg ik wel eem brieven waarin staat dat ik geen perfect Nederlands zing. Het zal wel. Zolang ik mijn eigen publiek in het hart raak, maakt het mij niet uit. Dat is geen onverschilligheid, maar de les van vijftien jaar ervaring.”

Je nieuwe cd was op de dag van verschijnen met 25.000 verkochte exemplaren meteen goed voor goud. Beteekt dat ook voor je?

Wat maakt een liedje tot een typisch Jan Smit-nummer?

„In de tekst zoek ik een kwinkslag en speel ik graag met woorden en gevoel. Soms krijg ik wel eem brieven waarin staat dat ik geen perfect Nederlands zing. Het zal wel. Zolang ik mijn eigen publiek in het hart raak, maakt het mij niet uit. Dat is geen onverschilligheid, maar de les van vijftien jaar ervaring.”

Wat maakt een liedje tot een typisch Jan Smit-nummer?

„In de tekst zoek ik een kwinkslag en speel ik graag met woorden en gevoel. Soms krijg ik wel eem brieven waarin staat dat ik geen perfect Nederlands zing. Het zal wel. Zolang ik mijn eigen publiek in het hart raak, maakt het mij niet uit. Dat is geen onverschilligheid, maar de les van vijftien jaar ervaring.”

Eind dit jaar ben je te zien in de speelfilm 'Het Bombardement' over de bange meidagen van 1940 in Rotterdam. Schuilt er een acteur in je?

„De opnamen gingen me makkelijker af dan ik van tevoren had bedacht. Dat komt ook omdat ik daarbij veel steun kreeg van collega's. Een ervaren actrice als Monic Hendrickx gaf me bijvoorbeeld bruikbare tips. Ze zei me precies waar ik aan moest denken als ik bepaalde emoties bij mezelf moet oproepen. Acteren is natuurlijk anders dan zingen, maar bij allebei gaat het uiteindelijk ook om het overbrengen van gevoel.”

Wat maakt een liedje tot een typisch Jan Smit-nummer?

„Dat hangt af van de reacties op 'Het Bombardement'. Eerst maar eens kijken of die aanslaat bij het publiek. Is het een succes, sta ik open voor nieuwe rollen. Anders niet. Ik maak geen film voor lege zalen. Daarvoor ben ik te veel prestatiegericht. Dat zal

wel door mijn Volendamse afkomst komen. Hier willen we nu eenmaal in alles de beste zijn.”

Wat maakt een liedje tot een typisch Jan Smit-nummer?

„Ja, maar dat had nog een paar andere redenen ook. Het contract bij mijn oude platenmaatschappij was afgelopen en dat bedrijf viel uit elkaar. Dan denk je op een gegeven moment: dat kan ik zelf ook. In mijn hart ben ik een ondernemer, dus dan moet je stappen durven te zetten. En risico's nemen. Ik ben avontuurlijk genoeg om zoets op te pakken. Vooral omdat je als zelfstandig platenlabel alles in eigen hand kan houden: ik kies nu zelf met welke mensen ik werk, welke nummers ik opneem en hoe ik een nieuw album in de markt zet. Zo ben

Jan Smit in het kort

Jan Smit (1985) stond als tienjarig jongetje voor het eerst in de schijnwerpers toen hij op televisie een duet zong met BZN-zangeres Carola Smit. Dat leidde tot zijn single 'Ik zing dit lied voor jou alleen', die meteen een nummer één-hit werd. Het succes opende de deur naar een loopbaan als kindster in Duitsland en Oostenrijk. Een realitysoap over zijn leven leverde hem in 2005 ook de bevonden sympathie van de Nederlandse tv-kijker op waarmee de basis werd gelegd voor een hitreeks in de categorie 'volkspop'. De soap werd bekroond met een Gouden Televizier-Ring. Andere soaps en showprogramma's volgden. In 2007 kon hij wegens stemproblemen ruim een half jaar niet zingen. Maar hij werd niet vergeten, want zijn rentree op de podia ging gepaard met nieuwe hits. De Volendammer is na The Beatles en Marco Borsato de artiest die in ons land het langste op nummer één stond in de hitparades. Jan woonde samen met actrice Yolanthe Cabau van Kasbergen. Zij gingen in 2009 uit elkaar. In 2011 trouwde de zanger met dorpsgenote Liza Plat die moeder is van een dochtertje uit haar eerste huwelijk. Samen kregen ze ook weer een dochtertje.